

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:

- Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	36
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	39
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	50
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	58
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	62
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	62
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	62
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	65
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	66
10	Wnioski końcowe	66

1. Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim został utworzony Zarządzeniem Nr 2/90 Naczelnika Miasta i Gminy w Sępólnie Krajeńskim z dnia 7 marca 1990 r. i jest jednostką organizacyjną Urzędu Gminy.

Ośrodek wykonuje zadania nie tylko z zakresu pomocy społecznej, ale także zajmuje się ustalaniem prawa do wszelkiego rodzaju świadczeń rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, funduszu alimentacyjnego, realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, realizacją programów profilaktycznych i wielu innych zadań.

Zgodnie z art. 16 a. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej:

1. Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.
2. Zasoby, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.
3. Ocena, o której mowa w ust. 1, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.
4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

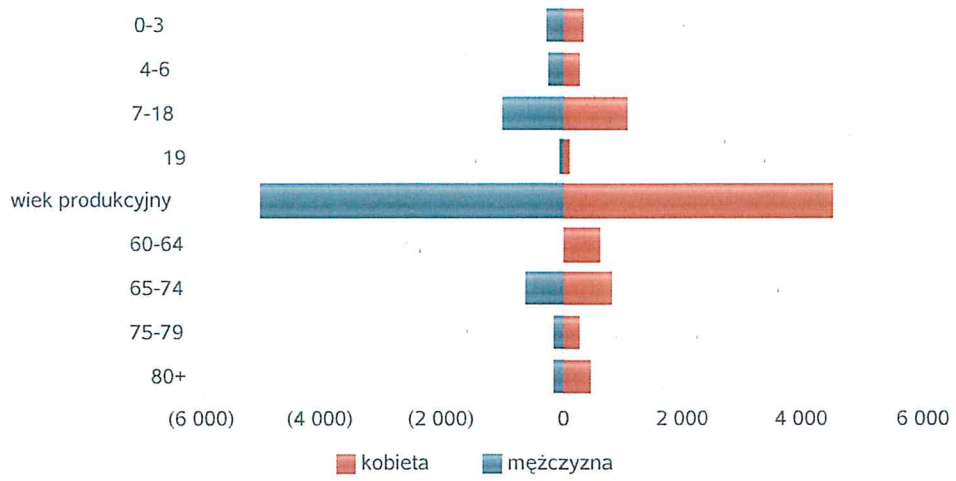
2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina Sępólno Krajeńskie to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w powiecie sępoleńskim, w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. W Sępólnie Krajeńskim zlokalizowane są władze administracyjne Gminy i Powiatu. Odległość Miasta od władz wojewódzkich w Bydgoszczy to 64 km, zaś w Toruniu to 105 km. Obszar Gminy Sępólno Krajeńskie sąsiaduje z gminami: Lipka (województwo wielkopolskie), Debrzno (województwo pomorskie), Kamień Krajeński, Kęsowo, Gostycyn, Sośno oraz Włocławek. Gmina Sępólno Krajeńskie zajmuje obszar około 229 km², co plasuje ją na 10 miejscu spośród 144 gmin województwa. Przeważającą część stanowią użytki rolne, pozostały obszar zajmują lasy i tereny zurbanizowane.

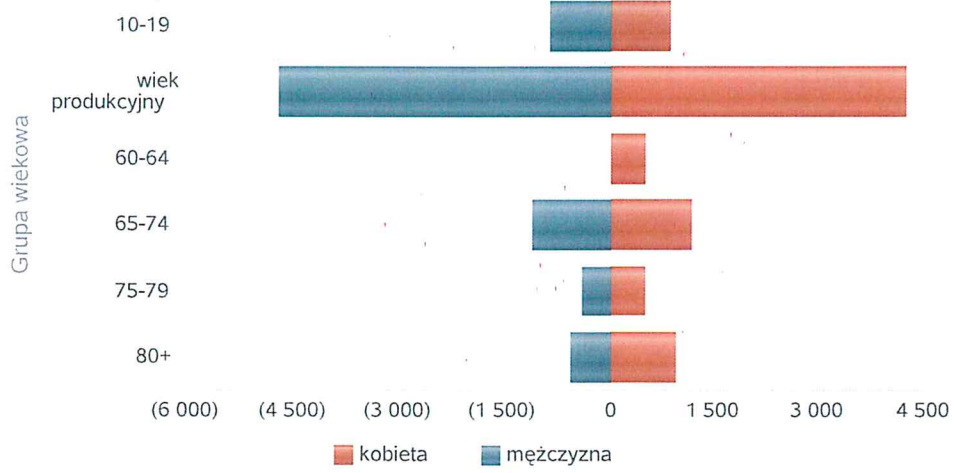
Sieć osadniczą w Gminie tworzą 33 miejscowości wchodzące w skład 24 sołectw: Kawle, Dziechowo, Iłowo, Jazdrowo, Komierowo, Lutowo, Lutówko, Niechorz, Piaseczno, Radońsk, Sikorz, Skarpa, Świdwie, Teklanowo, Trzciany, Waldowo, Waldówko, Wilkowo, Wiśniewa, Wiśniewka, Włocibórz, Wysoka Krajeńska, Zalesie, Zboże. Dodatkowo w Sępólnie Krajeńskim stworzono 2 osiedla, które podobnie jak sołectwa są jednostkami pomocniczymi dla władz Gminy.

Miasto Sępólno Krajeńskie jest położone nad Jeziorem Sępoleńskim, w dolinie rzeki Sępolenki. Malowniczy krajobraz Gminy tworzą liczne jeziora i formy ochrony przyrody, do których możemy zaliczyć: Krajeński Park Krajobrazowy, 4 rezerваты przyrody, 40 pomników przyrody, 56 użytków ekologicznych oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Torfowisko Messy”.

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

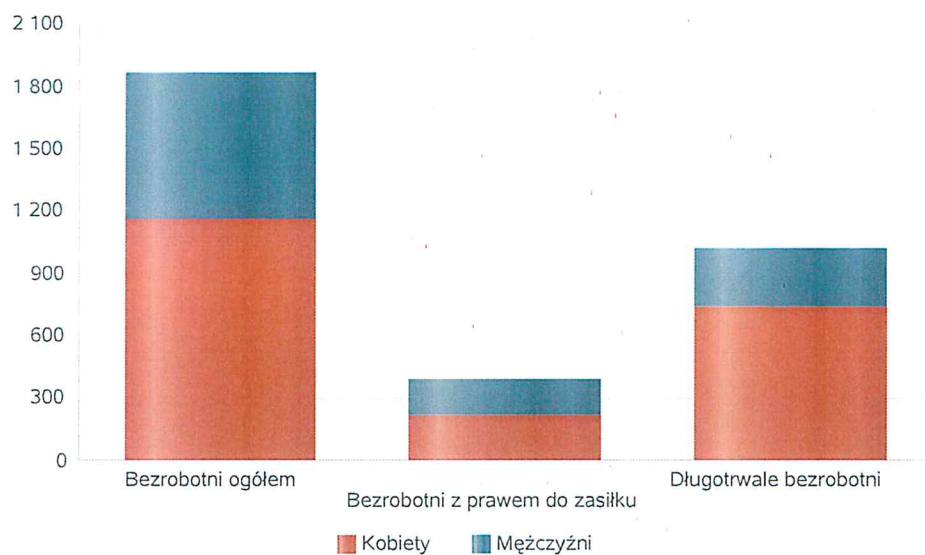

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

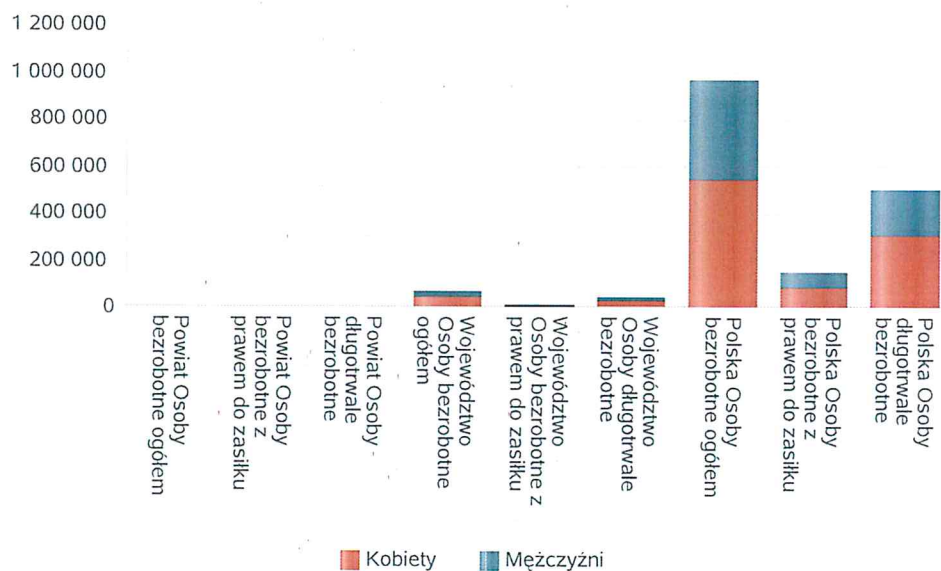
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2018 r.

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 863	703	1 160
Bezrobotni z prawem do zasiłku	387	170	217
Długotrwale bezrobotni	1 014	274	740

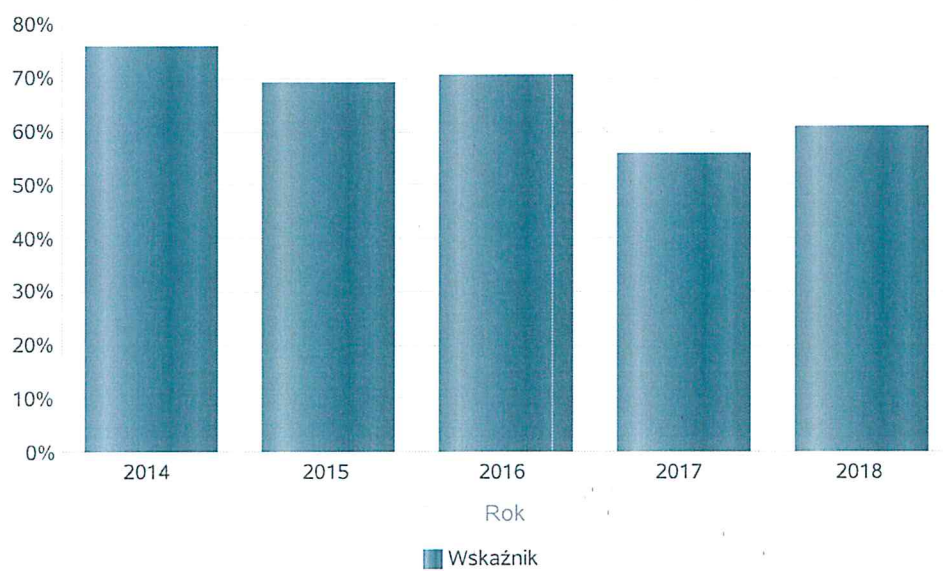
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 160	703	44 204	28 438	540 799	424 847
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	217	170	7 119	5 028	89 081	63 800
Osoby długotrwale bezrobotne	740	274	28 172	13 842	303 067	202 472

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

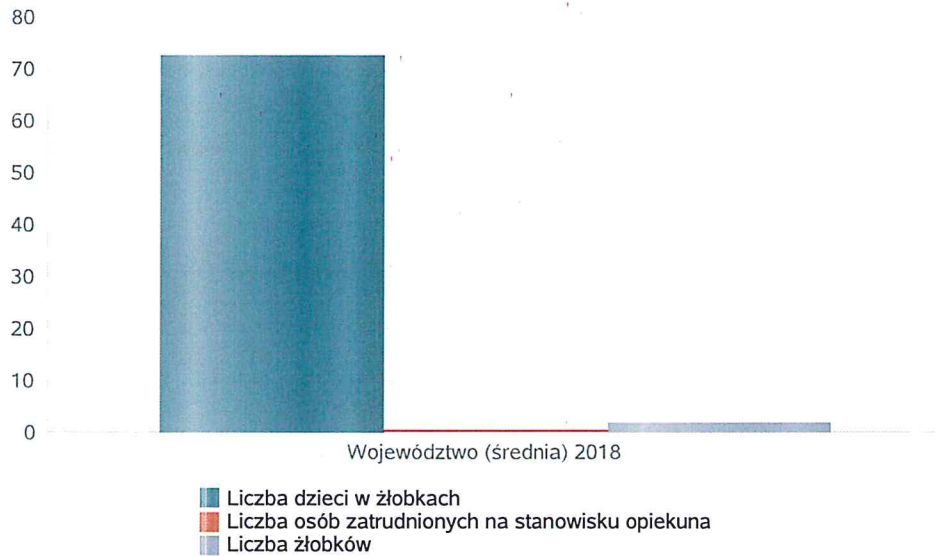
Rok	Wskaźnik
2014	76%
2015	69%
2016	70%
2017	56%
2018	61%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2018 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	72,87
	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	0,62
	Liczba żłobków	1,80

Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2018 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	13,41

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza* 2019
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	289	284	284
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	3	5	5
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	37	37	37
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	73	4	4
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	3	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	0	0	0
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Dane o korzystających z pomocy społecznej w gminie zostały wygenerowane ze sprawozdań przekazywanych elektronicznie. Przedstawione sprawozdanie powstało na bazie istniejącego programu Centralnej Aplikacji Statystycznej, który jest narzędziem sprawozdawczym dla pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa.

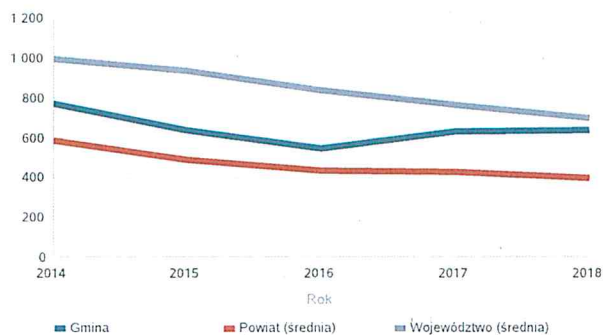
Przyczyny korzystania z pomocy społecznej nie ulegają zmianie, nadal większość klientów pomocy społecznej korzysta ze świadczeń z powodu bezrobocia. W poniższym zestawieniu wymienione są wszystkie powody korzystania ze świadczeń, więc jedna osoba ujęta może być kilkakrotnie. Jak już zaznaczono pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa nie konkretyzuje tych sytuacji, jedynie w art. 7 wymienia najczęstsze powody ich powstawania. Okolicznościami generującymi trudności życiowe są w pierwszej kolejności: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Mimo, że powody udzielania pomocy społecznej nie są określone w kolejności pierwszeństwa ich uwzględniania, to nie bez przyczyny jako pierwsze zostało wymienione ubóstwo. Jest ono podstawową i jedną z najstarszych przyczyn dobroczynności, a następnie opieki i pomocy społecznej. Jest to pojęcie względne, niemożliwe do jednoznacznego zdefiniowania w czasie i przestrzeni. W wielu krajach na przestrzeni stuleci poprawiał się standard życia, w tym również ludzi ubogich. Obecnie zaś to, co w jednym państwie jest ubóstwem, w innym może uchodzić za dostatek. Stąd też próba oceny, czy w danym przypadku mamy do czynienia z ubóstwem, musi odwoływać się do pewnych wielkości ekonomicznych, takich jak minimum egzystencji czy minimum socjalne. Wyznacznikiem ubóstwa może być również dochód, który jest jednym z kryteriów przyznawania wielu świadczeń z pomocy społecznej.

Ubóstwo często jest związane z innymi okolicznościami wywołującymi trudne sytuacje życiowe. Do najbardziej znaczących należą dziś niewątpliwie bezrobocie i bezdomność. Zjawiska te są głównie efektem transformacji ustrojowo-gospodarczej w Polsce, w wyniku której został ukształtowany nowy ład społeczny.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

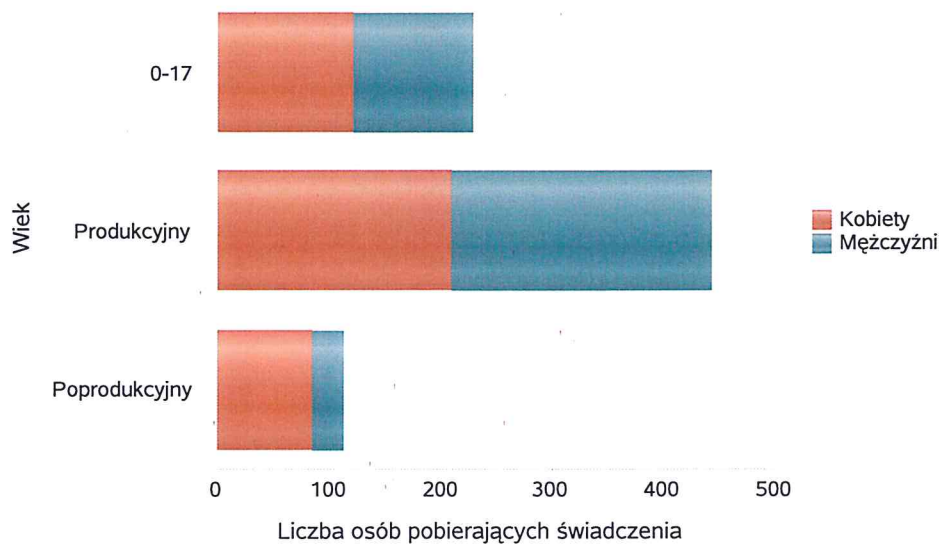
	Liczba świadczeniobiorców				
	2014	2015	2016	2017	2018
Gmina	772	640	548	631	636
Powiat (średnia)	586	489	434	428	401
Województwo (średnia)	998	935	841	768	695

Liczba świadczeniobiorców

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2018 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	228	121	107
Produkcyjny	442	209	233
Poprodukcyjny	112	85	27

Wskaźnik deprivacji lokalnej

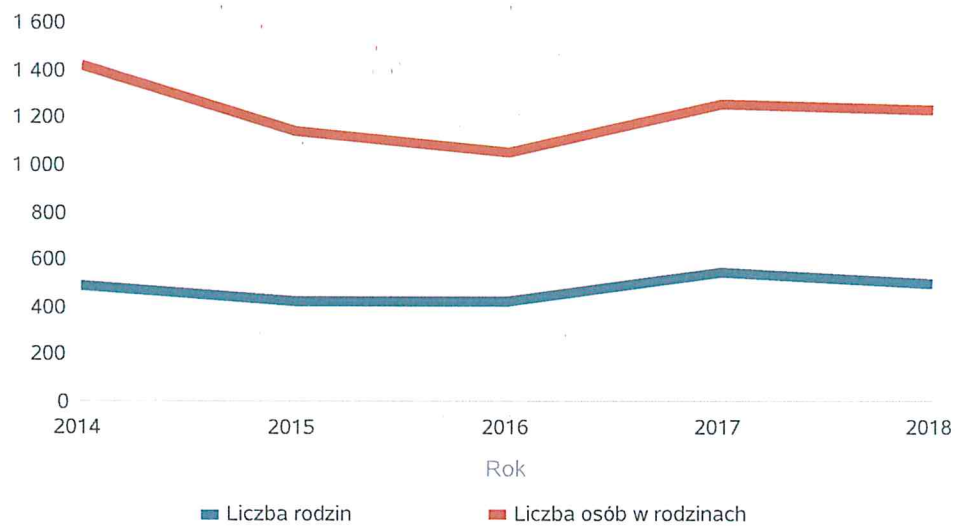
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2016	
2017	
2018	

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	487	1 421
2015	428	1 145
2016	423	1 055
2017	548	1 258
2018	498	1 231

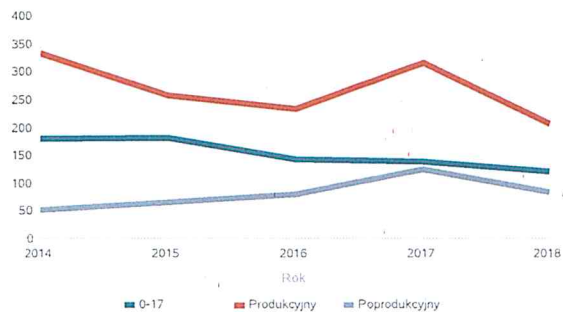
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej.

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy				
		2014	2015	2016	2017	2018
Sępolno Krajeńskie	0-17	179	181	144	140	121
	Produkcyjny	334	260	234	319	209
	Poprodukcyjny	51	65	80	125	85
Powiat	0-17	183	156	132	121	107
	Produkcyjny	286	221	188	225	136
	Poprodukcyjny	53	54	55	85	57
Województwo	0-17	189	175	151	130	115
	Produkcyjny	372	335	296	265	215
	Poprodukcyjny	52	57	64	74	69

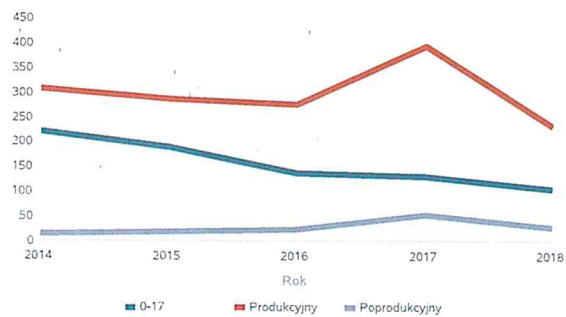
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy				
Poziom	Wiek	2014	2015	2016	2017	2018
Śeólno Krajehskie	0-17	222	191	137	132	107
	Produkcyjny	307	288	275	395	233
	Poprodukcyjny	15	18	23	54	27
Powiat	0-17	208	164	139	128	104
	Produkcyjny	255	208	196	278	150
	Poprodukcyjny	16	16	17	32	17
Województwo	0-17	202	186	160	139	122
	Produkcyjny	324	301	276	258	206
	Poprodukcyjny	15	17	19	25	22

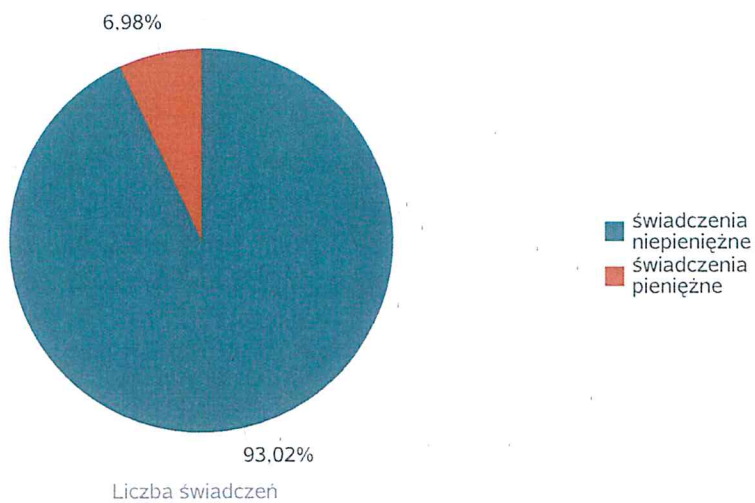
Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	30 999
świadczenia pieniężne	2 325

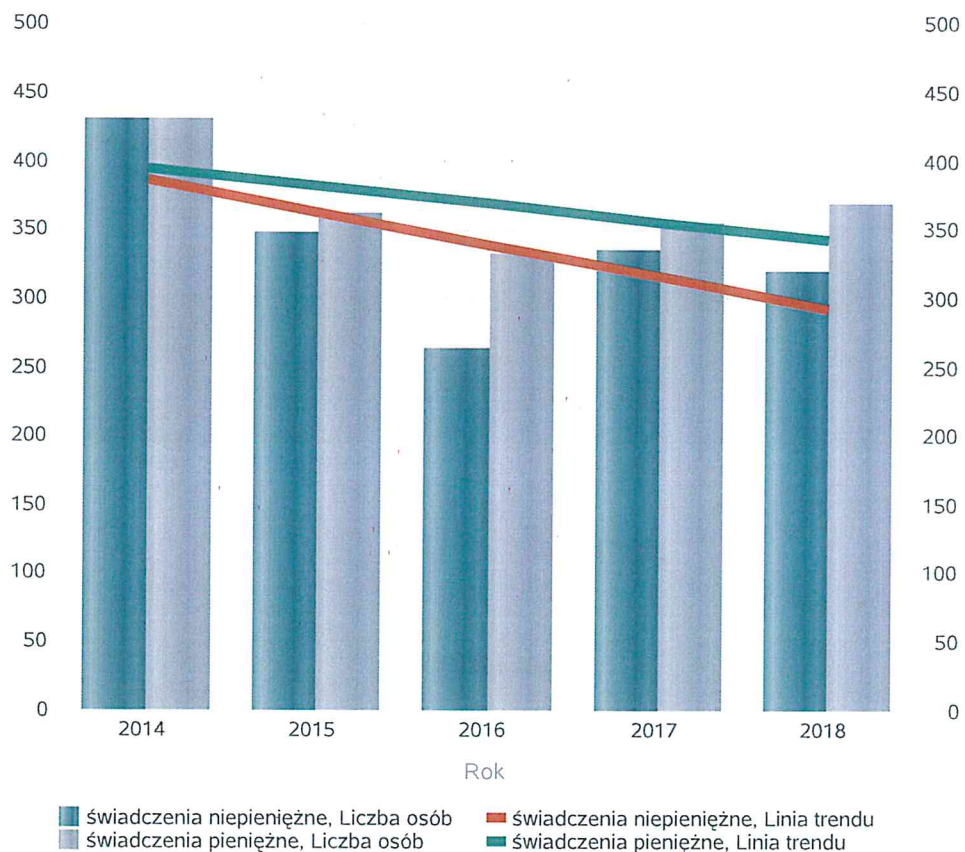
Liczba świadczeń

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób				
	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia niepieniężne	430	348	264	335	319
świadczenia pieniężne	430	361	332	354	368

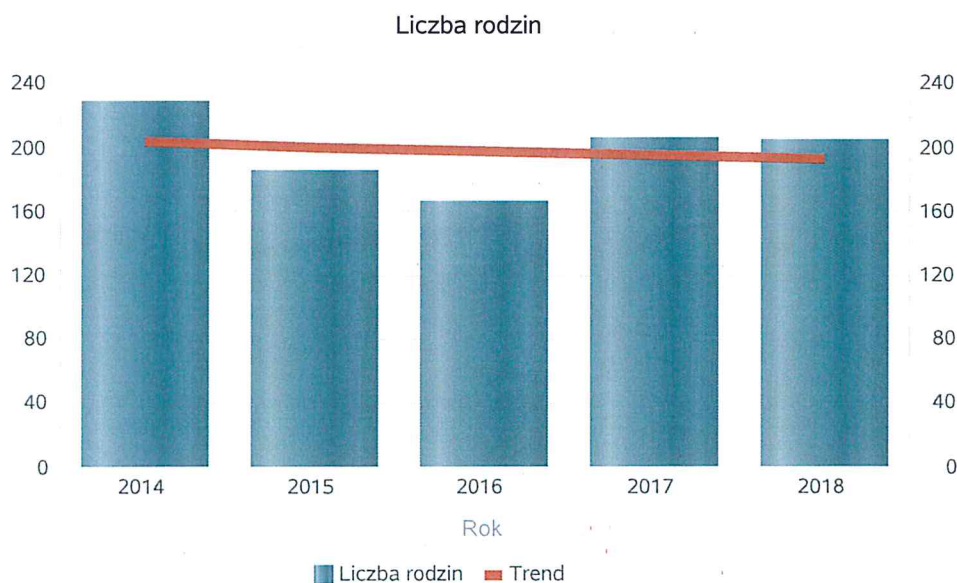
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

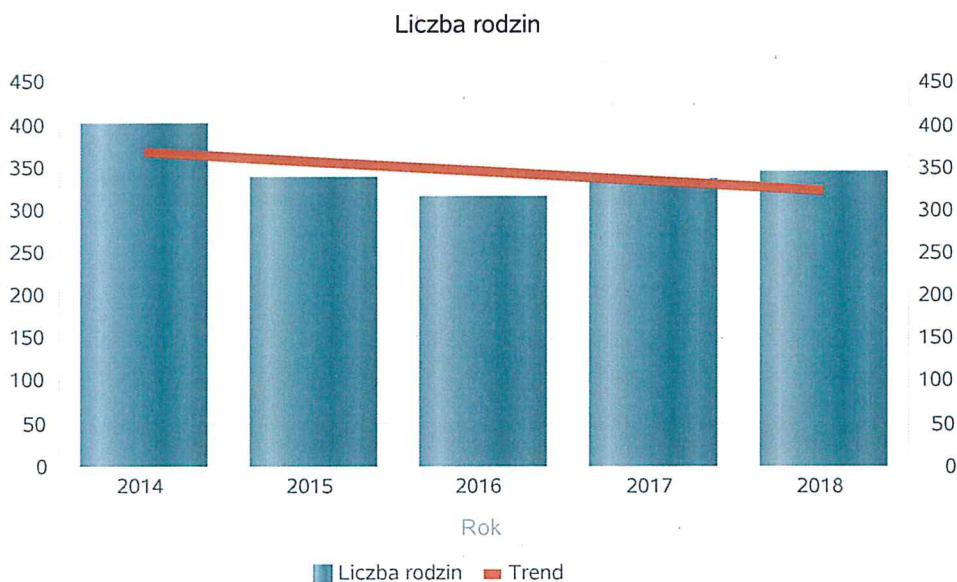
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin				
	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia niepieniężne	228	185	166	206	204
świadczenia pieniężne	400	338	315	336	344

świadczenia niepieniężne

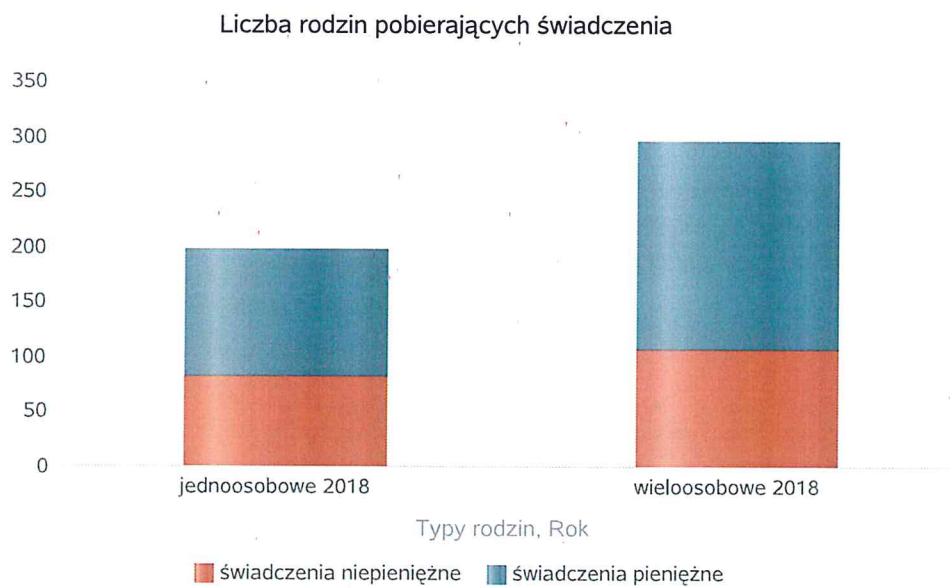

świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2018 roku.

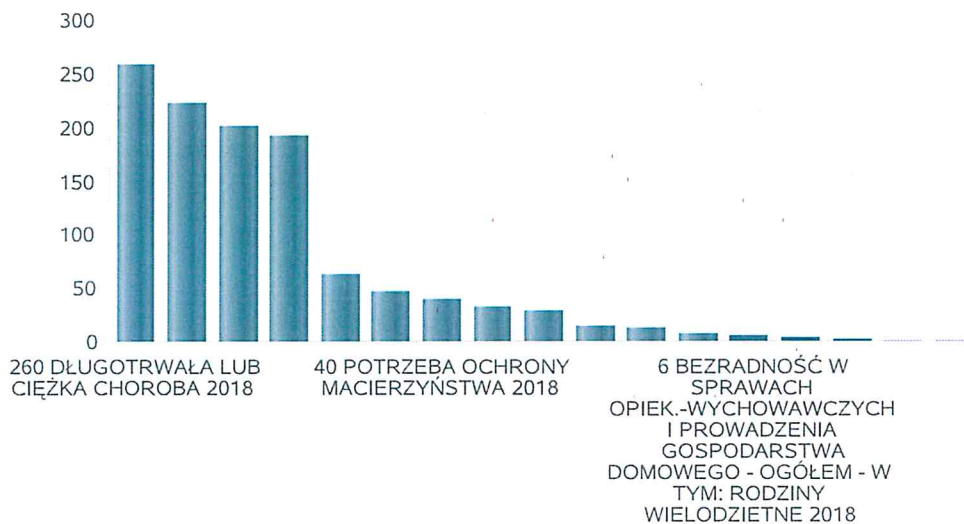
Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia	
	świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
jednoosobowe	82	116
wielosobowe	107	189

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2018 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN - OGÓŁEM
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	260
BEZROBOCIE	223
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	201
UBÓSTWO	193
ALKOHOLIZM	63
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	48
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	40
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: WIEŁODZIETNOŚĆ	33
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	29
PRZEMOC W RODZINIE	15
KLĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	13
BEZDOMNOŚĆ	8
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIEŁODZIETNE	6
ZDARZENIE LOSOWE	4
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3
NARKOMANIA	1
SIEROCTWO	1

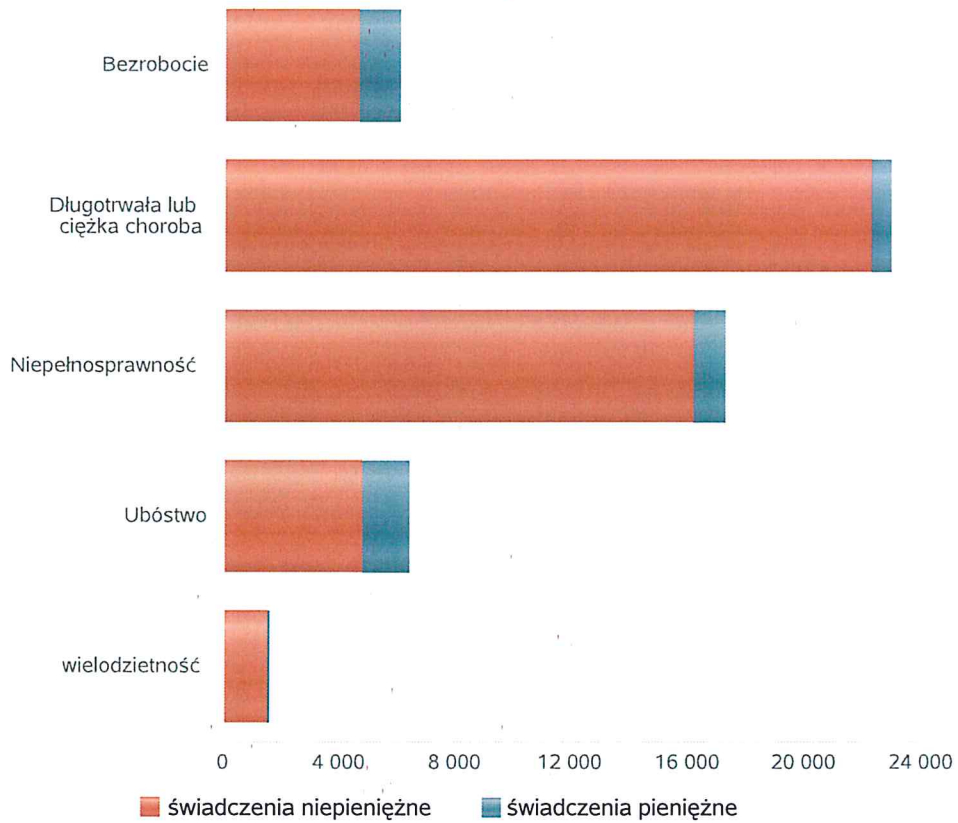
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku.

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	22 793	22 150	643
Niepełnosprawność	17 117	16 039	1 078
Ubóstwo	6 284	4 708	1 576
Bezrobocie	5 922	4 590	1 332
wielodzietność	1 545	1 481	64

Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny			
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Długotrwała lub ciężka choroba	214	97	44	25	48
Bezrobocie	202	56	43	28	75
Niepełnosprawność	185	88	34	20	43
Ubóstwo	171	71	31	19	50
Alkoholizm	43	23	12	3	5

Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

